

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Megdrágult a cigaretta, megdrágult a posta, megdrágult a vasut, drágább lett a ruha, drágább lett a cipő, drágább lett az élelmiszer. Ezzel szemben a cigaretta nem lett jobb, a posta éppolyan gyatrán működik, mint ezelőtt, a vasuti közlekedés nem javult. Ruhát nem fogunk drágábbat viselni, de rongyosabbak leszünk, cipőnk meg többször fogjuk talpaltatni, az evésben pedig még jobban redukálni fogjuk igényeinket. És ezt nevezik a drágaság letörésének.

Leszállítják a kiviteli illetékeket és újra megindul majd még fokozottabb mértékben az állatok kivitele. Így van ez rendjén, mert a szegény ekszportörök az amerikai konkurencia folytán négy hét óta nem tudják az eddigi nagy nyereséggel elhelyezni a kiszállított állatokat külföldön. És szükség van a kivitelre azért is, hogy pénzünk külföldi értékelését növeljék. Ezzel szemben a nagyobb kereslet folytán itthon újra felhajtják az árakat, drágább lesz a megélhetés és nagyobb lesz a nyomorúság. A lei pedig esik. De azért ezt úgy hívják, hogy lejavitási akció.

Kötelező és nem kötelező tárgyalások folynak a kormány és a kisebbségek között a kisebbségi kérdés megoldása ügyében. Hírek kerülnek a közvéleménybe, melyek hol a miniszterelnök, hol a külügyminiszter, hol a közoktatásügyi miniszter állítólagos engedményéről tudnak. Ezzel szemben a csiki székelgyerek nyakába szeggyentáblát akasztanak azért, mert anyanyelvükön reformálni beszélni, a szásvárosi reformátusok templomát egyszerűen megszállották és a hatósági intézkedést azóta hiába várják a református hívők és most bűnvádi feljelentéssel akarják visszazerezni a templomot és — miért folytatnók a régi sérelmek felsorolását? Ezt nevezik jó kisebbségi politikának.

Megrázó esetek derültek ki végre a parlamentben is arról az aljas munkáról, amelyet a kivándorlási hiénák Romániában végeznek. A Déli Hirlap csaknem az egyetlen magyar lap, mely megindulása óta minden rendelkezésére álló eszközzel küzd az emberkereskedelem ellen és amely a többi lapokkal szemben a legerélyesebben és vaskövetkezetességgel visszautasítja a hajózási irodák hirdetésait. Hogy a parlamentben is szóvá tették az üzelmeket, arra enged következtetni, hogy talán a kormány is erélyes kézzel nyúl ebbe a darázsészekbe és lehetetlenné teszi, hogy egy tál lena cséért lelkiismeretlen emberek százakat tegyenek szerencsétlenné és döntsenek a legnagyobb nyomorúságba. Roth Hans Ottó, aki ebben a kérdésben interpellált, azt a súlyos vádat emelte, hogy rendelet jelent meg, mely kizárólag nemrománok részére engedi meg amerikai utlevelek kiállítását. Ha igaz, mint ahogyan igaz, hogy azok a lapok, melyek most cikket közölnek nagy betűkkel az első

oldalon a kivándorlók nyomorúságos helyzetéről, az utolsó oldalon pedig még nagyobb betűkkel közlik a hajózási hirdetéseket, akkor bátran állít-

hatjuk, hogy a dörgedelmes szavakkal és cikkekkal szemben a valóságban így néz ki a kormány és a sajtó kivándorlásellenes politikája.

A liberálisok viszik keresztül jövő év elején a községi és általános választásokat

Bukarest, november 26.

Feltűnést keltő politikai hír terjedt el Bukarest ellenzéki körében. A liberális kormány után melyik párt jut uralomra és kik csinálják majd meg a választásokat? — ez a kérdés áll ma Románia belpolitikai életének homlokterében. A hónapok óta tartó politikai tanácskozások és pártszemponthól irányított nyilatkozatok özönében a meglepetés erejével hatott az a hír, amelyet

ellenzéki politikusok is terjesztettek, hogy úgy a községi választásokat, mint az általános országos képviselőválasztásokat még a liberális kormány fogja keresztülvezetni. A jelenlegi kormány megmarad a helyén mindaddig, amíg a nagyszabású választások le nem folynak. Ezekre pedig jövő év tavaszán kerül a sor, előbb a községi, majd az általános választásokra. A hírt nem cáfolták meg.

Vámkönyveket hamisított az orsovai vámhivatal alkalmazottja

Temesvár, november 27.

Megírta a Déli Hirlap, hogy a karánsebesi ügyészség letartóztatta Iliescu, volt orsovai vámtakszatórt, valamint az orsovai petroleumgyár Cheveresan nevezetű tisztviselőjét, állítólagos vámüzelmek miatt. A vizsgálat lefolytatására a vámigazgatóság Orsovára küldött egy vizsgálóbiztos, aki megállapította, hogy Iliescu tüzelmei régebbi időkre nyulnak vissza és az illető a visszaélések

egész sorozatát

követte el. A vizsgálóbiztos figyelme elsősorban az orsovai petroleumgyár felé fordult, négy napon át tartó könyvvizsgálatok során azonban csak az derült ki, hogy egy kilencven fontos vámtétel nem egyezik a vámkönyveivel, de ez a tétel szabályszerűen be van könyvelve mint kiadás a petroleumgyár könyveiben.

Ebből a nyomból kiindulva érdekes felfedezéseket tett a miniszterium kiküldöttje. Megállapította ugyanis, hogy a vámnál

hamis aláírások

szerepelnek és az Iliescu által vezetett vámregiszterek legnagyobb része hamis adatokat tartalmaz. A petroleumgyár azon az alapon került ebbe az ügybe, hogy a vámügyeket végző

tisztviselőjét is kihallgatta a miniszteri biztos a kilencven fontos vámtételre vonatkozólag, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy ő egyetértőleg manipulált Iliescuval. Cheveresan a terhére rótt cselekményeket tagadja.

Felvilágosításért fordultunk az orsovai petroleumgyár igazgatóságához, ahol a következőket mondták:

— Semmi szükségünk nincsen kilencven fontot elrejtteni, amikor évenként több millió leit fizetünk vám címén. Az egész ügyben úgy került a nevünk forgalomba, hogy a vámigazgatóság

bizalmas értesítést

kapott, hogy egy okirályságbeli gyár árut akar kicsempészni, ennek a kapcsán indult meg a vizsgálat, amely bennünket teljesen tisztázott, de nyomra vezettet Iliescu üzelméihez.

A vámigazgatóság kiküldöttje megállapította, hogy Iliescu a vámkönyvek és vámtételek hamisításával megkárosította az államot. A károkozás nagysága még ismeretlen. Ebben az ügyben több kihallgatást eszközölt több orsovai kereskedőnél, valamint lefoglalta a Danubia szállítási vállalat könyveit is. A vám kiküldöttjével egyidejűleg a vasuti vezérigazgatóság egy felügyelője vizsgálatot tart a vasutnál is.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:37.50, Párisban 12:15

Az Orient-Raido (Radór) jelentései:

Zürichi utózárlat november 26-án:

Berlin 123.50, Amsterdam 208.65, Newyork 519.50, London 2516.—, Páris 19.60, Milano 20.97, Prága 15.37, Budapest 72.70, Belgrád 9.17, Bukarest 2.37, Varso —.—, Bécs 73.11.

Temesvári magánforgalom november 27-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 218.5, angol font 1058, francia frank 8.23, svájci frank 42.10, líra 8.88, sokol 6.48, dinár 3.88, magyar korona 3.16, osztrák silling 30.80.

Méltánytalanság történt az erdélyi hadikárok megállapításánál

Bukarest, november 26.

A pénzügyminiszteriumban a hadikárok megállapítására kiküldött bizottság ülést tartott. Konstatálták, hogy az erdélyi hadikárok megállapítását végző bizottság majdnem minden kérelmet elutasított. Miután a központi bizottság részéről ezt a tömeges elutasítást nem tartják megindokoltnak és a nyilvánvaló méltánytalanságra való tekintettel kiküldték Botez szenátort és Alimanisteanu képviselőt Erdélybe a kérdés tanulmányozására.

Mindenki elveszti nyugdíját

aki egy éven át nem veszi fel

Temesvár, november 27.

A pénzügyigazgatóság a nyugdíjtörvény idevonatkozó szakaszaira való hivatkozással a következőkre hívja fel a nyugdíjasok figyelmét:

Minden nyugdíjra jogosult tartozik nyugdíjának megállapítását öt éven belül kérelmezni, ellenkező esetben elveszti minden igényét.

Aki egy éven át nem veszi fel a nyugdíját, automatice törölve lesz a nyugdíjasok jegyzékéből. A nyugdíj kifizetését egy újabb kérvény kapcsán kérelmeznie kell, de az elmulasztott időre a nyugdíja egyszersmindenkorra elveszett.

Ugyanezek az intézkedések vonatkoznak az örökösökre, ha nem érvényesítették jogukat a törvényes időn belül, azzal a különbséggel, hogy az örökösökre az átírási határidő a nyugdíjas elhalálásától számítódik.

Uri gazemberek

leánykereskedelemmel foglalkoztak

Kolozsvár, november 26.

Két hét előtt városszerte óriási feltűnést keltett két előkelő kolozsvári családból származó fiatalembernek, Makkai Józsefnek és Daune Deszónak a letartóztatása, akik tisztviselői voltak. A két fiatalember ellen feljelentések érkeztek, amelyek elmondották, hogy Makkai és Daune éjnek idején védtelen fiatal leányokat támadnak meg, lakásukra hurcolják őket és erőszakot alkalmaznak a védtelen teremtésekkel szemben. Ezenfelül arról is szólt a feljelentés, hogy rendszeresen leánykereskedelemmel is foglalkoznak.

A feljelentés nyomán a rendőrség nyomozást indított, amely a fiatalemberek letartóztatásával végződött. Ügyüket a gyorsított eljárás alapján tárgyalják le és két hét múlva már bíróság előtt fognak felelni. A leánykereskedelemen és erőszakon kívül betöréses lopással is vádolják mindkettőjüket.

Értesítés!

A n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy a volt Toplovicsán-féle vendéglőt átvettem és ujonnan átalakítottam. Szolid árak. Kifünó italok. Figyelmess kiszolgálás. Gyárvaros. Ujtér 18. Tisztelettel GETTMANN RUDOLF vendéglős. 354

Atisztviselőkebeosztása

Temesvároitt és a megyében

Temesvár, november 27.

Oprea János prefektus, Georgevici Lucian dr. főpolgármester, Miclos György megyei főszámvévő és Disela Pál városi pénzügyi referens vasárnap reggel Bukarstbe utaznak, ahol a belügyminiszteriumban az új közigazgatási törvénnyel kapcsolatosan értekezlet lesz. Tárgyalás alá kerül a jövő évi költségvetés, továbbá az egyes tisztviselői kategóriák új beosztása és a közszolgálatnak új alapokra való fektetése. A jövő év elején életbe lépő törvény szerint a közigazgatási szolgálatnak lesznek olyan tisztviselői, akik az állami státusba tartoznak, továbbá lesznek városi, megyei és községi tisztviselők. A prefektus, szubprefektus, a szolgabírák és titkárai állami tisztviselők lesznek, a megyei központi tisztviselők, a jegyzők, a járási és községi alkalmazottak a megye tisztikarához tartoznak. A miniszteriumi értekezleten bemutatásra kerülnek a különböző táblázatok is, amelyek alapján a fizetések új beosztását fogják eszközölni. Temes-Torontálmegyének jövő évi költségvetése harminc millió leit ölel fel az idei huszonnyolc millióval szemben. A bukaresti tanácskozás során természetesen Temesvár város hasonló ügyei szintén szóba kerülnek.

Négy rendőr vigyáz

az egész pályaudvari közbiztonságra

Temesvár, november 27.

Temesvár vasúti állomása egyike a legnagyobb forgalmúnak az egész országban. A józsefvárosi állomás a vonatok hosszú sorát fogadja be és bocsátja ki naponta úgy, hogy szüntelen élet nyüzsg az állomás környékén a nap bármely szakában. A személyvonatok az utasok ezreit hozzák és viszik, a tehervonatokon pedig megszámlálhatlan milliókra menő értékek várnak továbbításra. Vasutastól hallottuk, hogy a józsefvárosi állomásra naponként átlag nyolcszáz-ezer, áruval megrakott tehérvonatok fut be és ezek java része a külső rendezőn vesztegel addig, amíg az elvámolás meg nem történt, vagy a továbbítás ideje el nem következik a harminc vágány valamelyikén.

És ebben a folyton váltakozó, mozgalmasságban élő életben nagyszerű alkalom kínálkozik azoknak a zavarosban halászni szerető gyanus elemeknek, akik kitérő szimattal fosztogatják az utasokat és dézsmálják meg — főként éjnek idején — a vasúti tehérvonatokot. A pályaudvari rendőrség ma mindössze egy komiszáriusból, egy detektívől és két rendőrből áll. Ha ezer szemük volna, akkor sem volnának képesek a kisebb-nagyobb lopásoknak, zsebtolvajlásoknak, fosztogatásoknak elejét venni. Az a sok veszedelmes egzisztencia, aki a különböző vonatokon minden irányból befuthat, egy-két óra alatt elvégzi az állomáson munkáját és észrevétlenül ismét továbbállhat. Legutóbb megtörtént, hogy ismeretlen tettesek kinyitottak a külső rendezőn egy tehérvonatot, amelyben a krajovai Kereskedelmi Bank részére egy vadonatúj olasz gyártmányú autó várta továbbítását. A hatalmas gépkocsit mégsem lehetett ellopni, hát boszszúból tönkretették, felvágták a kerekek valamennyi gumiját. Ehhez hasonló rongálások, dézsmálások igen sűrűn vannak napirenden és felette sürgős volna a pályaudvari rendőrség kellő megerősítése.

Ioan Minnich

autófelszerelési szaküzletében található minden dimenziója köpeny és tömlő

Belváros, Dom-tér és Hunyadi-utca sarok

128

A német parlament elfogadta

a locarnói szerződést

Berlin, november 26.

A német birodalmi gyűlés tegnap első olvasásban elfogadta a locarnói szerződések ratifikálására vonatkozó javaslatot. A kommunisták és a nacionalisták a javaslat ellen szavaztak. A

birodalmi gyűlés ma másodszeri olvasásban tárgyalja a javaslatot és holnap bekövetkezik a locarnói szerződés végleges ratifikálása, illetve az erről szóló törvényjavaslatnak a birodalmi gyűlés részéről történő elfogadása.

Nem szabad az iskolát lesüllyeszteni a politika szolgálatába

Bukarest, november 27.

A kamara ülésén, melyen Orleanu elnököt, Toni parasztpárti képviselő tiltakozott az elemi iskolai oktatást ellenőrző személyzetnek pártpolitikai szempontból való kinevezése ellen. Ezzel az iskolát a politika szolgálatába süllyeszti le.

Pop nemzeti párti képviselő szóvá teszi Spataru háromszéki prefektus visszaéléseit. Előadja, hogy a prefektus jog és alkotmány ellenére egy román orvost fogházra íteltetett. Egy magyar nemzetiségű legényt minden ok nélkül száműzött a megyéből. A

magyar korcsmárosok italmérési engedélyeit bevonta és arra kényszerítette a magyarságot, hogy egy liberális bank részvényeit jegyzzék. A megye lakossága számára küldött burgonyát uzsoraáron eladta és az ebből támadt busás hasznot zsebre vágta. Több okmányt olvasott fel, amellyel Spataru prefektus bűnösségét bizonyítani kívánja.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter betértesztette a külföldön tanuló diákok valutakedvezményére vonatkozó iratokat, melyeket egy minapi ülésen Jorga Miklós kért.

Nyilvános könyvtár létesítését tervezi az Arany János Társaság

Temesvár, november 27.

Temesvár és a Bánság kulturális egyesülete, az Arany János Társaság, fejlődést ígérő korszak előtt áll, amely bizonyára visszavarázsolja a társaság fénykorát. Az új vezetőség minden egyes tagja telve van tervvel, energiával és erős akaráttal lát neki a program megvalósításának. Az irodalmi társulat legközelebbi működéséről a következő felvilágosítást nyertük:

— Az Arany János Társaság a mostani téli szezonban első felolvasását januárban tartja, amelyet aztán havonta követ egy-egy felolvasás a nyárig. Bővített programunk szerint a társaság nemcsak a magyar irodalmat, hanem a magyar művészetet is kultiválja és éppen ezért az irodalmi keretbe illesztünk majd éneket és zenét is. Két felolvasás lesz. Ezek egyike képezi majd a Szombati-Szabó Istvánnak, a jeles költőnek a székfoglalója. Karénnel fog majd szerepelni a Temesvári Magyar Dalárda, azonkívül a Glória és a Temesvári Polgári Dalkör, amelyek az idei marosvásárhelyi versenyen első díjakat nyertek. Meghívjuk felolvasások tar-

tására az aradi Kölcsey-Egyesületet, a nagyváradi Szigligeti Társaságot, a kolozsvári Erdélyi Irodalmi Társaságot, a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Társaságot és viszont mi is elmegyünk Aradra, Nagyváradra, Kolozsvárra és Marosvásárhelyre.

— Nagy akciója az Arany János Társaságnak a létesítendő könyvtár. Első sorban meg akarjuk szerezni az összes munkákat, amelyek Arany Jánossal és költészetével foglalkoznak. Szükség van azonkívül a magyar közönség részére egy jól és gondosan összeválogatott könyvtárra, amelyben nemcsak irodalmi, hanem ismeretterjesztő művek is legyenek. Az ajánlékokozásnak, a magyarság áldozatkészségének kell ezt a könyvtárt megteremteni. Egyes emberek aránylag nem hoznak nagy áldozatot, ha könyvtárunk részére egy-két könyvet vásárolnak évente, vagy magukat erre a célra bizonyos évi hozzájárulásra kötelezik. Azonban azt is köszönettel fogadjuk, ha egyesek saját könyvtárukból adnak egy-egy könyvet az Arany János Társaság könyvtárához. Ez a könyvtár majd nyilvános lesz és azt minden magyar használhatja.

Fehér rabszolgaság

Temesvár, november 27.

A kávéház nagyon csendes volt már. Színház után egy-két lumpolásnak induló család szürcsölgette a bort. Egyenesen ráragadt az ihatnám. Én csak egy fröccsöt rendeltem. Rossz volt. Istenem, mit tesz az ember unalmában: nézi az asszonyokat, úgy tesz, mintha szemezne velük, bévülről pedig nagyon, nagyon unja őket. A cigány főpróbát tartott a Frasquitából, dühös voltam az egész világra. Isten telen egykedvűséggel könyököltem az asztalra.

Hirtelen valaki egy fehér ivet tereget elém. Kéregető. Furcsa ember. Éjjel egy óra felé próbálja az emberek szívét megkondítani. Görnyedt járásu ember, borostás áll, szétterpeszkedő, őszbevegyülő bajusz, nyútt télükabát, éhes szemek, alamizsnát

váró, reszkető kéz. Sokat látok ilyet mostanában. Az ad, akinek van, én meg azt adom, amit a főpincér felir. Végeredményben mégis segíték, mert az adósságomat előbb-utóbb ugyis ki kell fizetni.

Új barátomat magam mellé ültem. Szemügyre veszem az irást. Négy-rétre összehajtott papírlap. Rosszirásu betűk:

Egy Délamerikából hazavándorolt szerencsétlen mesterember kéri a jólelkű embereket segítsenek rajta.

Kávét rendeltem számára. Lassan megeredt a nyelve, hogy újra, meg újra panaszos jelszavakat halljak az Eldoradónak hirdett poklok földjéről. Kikotorássza a zsebéből foszlányak induló irásait. Ott fekszik a fehér márványlapon a buenos-airesi román

konzultátus visszatelepítő levele. 314/925. a száma, augusztus tizenegyedikét kelettel. Ennek az embernek már nem kellene semmit sem mondani, ez az utlevél, amely összeülekezett a dárídós kávéházi asztallal, mindent elmondott.

Tóth Péter emberi roncs, volt asztalosmester, jelenleg koldus, elmondja kálváriáját:

— Egyik sógorom, aki Philadelfiában él, egymásután írogatta leveleit, amelyek mindegyikében arra kért, hogy adjak el mindent, tegyem pénzzé egész vagyonomat és vándoroljak ki. Nem tudtam ellentálni, 1923-ban amugy is nagy kivándorlási láz dühöngött. Az utlevelem egy-kettőre meg volt. De hasztalan jártam Bukarestben az amerikai konzulátusnál, képtelen voltam vizumot szerezni. Pénzem felét elidegéltem, már magam sem tudtam mitévő leszek.

És hullanak az ismert, szomorú szavak. Találkozás a hajóügynökkel, csábító ajánlat, ingyen utazás, Dél-amerika, fazenda, ütés-verés, nyomor, kórház.

— Drága uram, tudja maga, mi az a kreol portugál hatalmában fehér rabszolgának lenni? Tudja-e mi az, távoli tengereken túl, valahol a rizsföldek mérhetetlen ólén árván, egyedül magára hagyni egy kis sírdombot? Egyetlen gyermekemet elragadta a forró vész: a malária! Isten verje...

— Most fáradt vándor módjára barangolom a városokat és falvakat, talán sikerül annyit összeszednem, hogy egy kis gyalupadra jusson. Verje az Isten, aki kicsábított...

A nagy darab ember csukló zokogásba tör, két kezét tördeli, könnyein át pedig valahová a messze végtelenbe révedez tekintete: gyermeke sírját ölelgeti.

Egy óra éjjel. Cigánymuzsika. Pom-pás nők. Habzó pezsgő. És mellettem egy nagyon szomorú ember.

Grósz Dezső.

Szocialista kormány

Franciaországban?

Páris, november 26.

Doumer szenátor tegnap visszadta a kormány alakítására vonatkozó megbízatást a köztársaság elnökének, aki erre Herriotnak ajánlotta fel a kormányalakítást. Herriot újból megkezdte a tárgyalásokat. Politikai körökben nagy várakozással tekintenek Herriot tanácskozásai elé, mert személye rokonszenvenek örvend egy szocialisták, mint a radikálisok körében. Vannak számottevő politikusok, akik arra is gondolnak, hogy Herriot missziója megírsulhat és ebben az esetben Paul Boncourt lesz a miniszterelnökjelölt, aki teljesen szocialista-kabinetet hajlandó alakítani.

A szocialisták és radikálisok tegnap este közös értekezletet tartottak, amelyen Blum szocialista vezér kijelentette, hogy a szocialisták a meg egyezés hívei. Sarraut radikális helytelennek tartotta, hogy a szocialisták egyedül vállalják a kormányzás felelősségét és azt a kérdést vetette fel, hogy a szocialisták hajlandók-e módosítani pénzügyi programjukat. Blum erre kijelentette, hogy a szocialisták bizonyos módosításokra hajlandók, de feltétlenül követelik az inflációs pénzügyi politika megszüntetését.

Sarraut végül hivatkozott arra, hogy a politikai válság miatt a kamara felosztatására kerülhet a sor és azt ajánlotta, hogy baloldali kormányt alakítsanak, amelyben a blokk összes pártvezérei helyet foglalnának.

Kérje mindenütt a legkitünőbb borotva pengét. Vezérképvislet és nagy lerakat: Henry Margulius, Bucuresti, Str. Smardan 4.

„GAMBRINUS“ étterem, söröző és bodega
Hunyadi-ut 6 (volt Délvidékivel szemben)
megnyílik szombaton, e hó 28-án
Elsőrendű ételek és italok, abonensek jutányosan felvételnek 351

Hírek

A kormány érdeklődik

a szeszgyárak sérelmei iránt

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
királyságban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

— JONAPOT KIVANOK, kedves olvasó, mi újság? Pardon, hogy a hírlapcsinálónak ezzel a szokványos — ugye szép hivatalos kifejezés — kérdésével háborgattak. Hanem, tudod, a dolog úgy áll, hogy a jó újságíróknak ezt mindenképp meg kell kérdeznie. Gyakran kapom azt a választ, hogy „még maga kérde, hisz maga az újságíró”, de az nem szoktat le mégsem a kérdésemről, mert mint jó újságíró csak ezzel a sztereotip kérdéssel szedhetem össze mindenünnen a híreimet, amelyeket aztán nekem a fekete betűkkel telesorakoztatott fehér hasábkokon felsorakoztatok. A rendőrséghez is ezzel a kérdéssel állítottam be ma: mi újság? És elém tettek egy csomó hivatalos jelentést, melyeket az egyes kerületi kapitányságok terjesztettek be a központhoz. És az egyik jelentésben olvasom: „Redacția ziarului Déli Hírlap anunța, ca...”
Vagyis: a Déli Hírlap szerkesztősége jelenti, hogy... És akkor elmond a rendőri jelentés egy öngyilkossági esetet, amelyről elsőnek a Déli Hírlap riportere szerzett tudomást és telefonon jelentett be a rendőrségnek. Lám, lám, a rendőrség nem restelli megnevezni hírforrásait, nem olyan szégyenlős, mint egyes lapársaink, melyek napról-napra átveszik, átírják eredeti híreinket, riportjainkat a forrás megnevezése nélkül. No, nem baj. Mi azért a többi lapot olvasva, mindig tudjuk, hogy melyik hír való tőlünk.

Kolozsvár, november 27.
Az Erdélyi Szeszgyárak Szövetsége tegnap Wertheimer Miksa elnöke alatt Kolozsvárott közgyűlést tartott. Képvisele voltak Nagyvárad, Brassó, Szatmár, Arad és Kolozsvár mezőgazdasági szeszgyárjai. A közgyűlésen megjelent Mazuch i kereskedelemügyi vezérfelügyelő is,

— A miniszterelnök születésnapja. Bukarestből jelentik: Arra való tekintettel, hogy Ferdinánd király Öfelsége születésnapjára tervezett ünnepségeket az uralkodó kívánására elejtették, a kormány elhatározta, hogy Bratianu Jonel miniszterelnök közeli születésnapját sem ünnepli meg.

— Készülődik a kormány a választásokra. Bukarestből jelentik: Constantinescu Sándor földművelésügyi miniszter lakásán Bratianu Vintila, Duca, Lepadatu, Mosoiu, Nistor és Inceulet miniszterek értekezletet tartottak, a melyen a közelgő választásokra való tekintettel a liberálisok vidéki párt-szervezeteinek politikai helyzetével foglalkoztak.

— SZEMELYI VÁLTOZÁSOK A RENDŐRSÉGEN. Liuba Valér dr. rendőrprefektus a személyzet beosztásában a következő változásokat eszközölte: Manciu Miklós rendőrbíró eddigi munkakörének megtartása mellett az utlevélosztály vezetője lett, Mihail I. Mihály komiszárus, az utlevélosztály eddigi vezetője pedig a mehalai rendőrkomiszariátus élére került, Plank Frigyes komiszárus. Mehalából a központba a bűnügyi osztályhoz, Craciun szubkomiszár a bűnügyi osztályból a belvárosi komiszariátushoz, Mack szubkomiszár a belvárosi komiszariátustól a mehalai komiszariátushoz, Vucu Lungu szubkomiszár a Mehalából a józsefvárosi komiszariátushoz, Jancu pályaudvari kirendeltségi szubkomiszár pedig a gyárvárosi rendőrkomiszariátushoz lett áthelyezve.

* „Fogad ragyogni fog mint a napsugár — ha FARMODONT fogkrémet használsz, Aladár!”

— Az első hó tegnap este érkezett meg. A szép fehér pelyhek sűrűn szállottak alá, a földön azonban, sajnos, hamarosan elnyelte őket a sár. A hó órákon át kitarotán szitált és fehérre festette a házak tetejét s a fák kopasz koronáit.

* Ellopták hat hizott disznóját egy kisodai gazdának. Velem az nem történhetik meg, mert nem hízalok disznót, mivel húst, szalonnát, hurkát, kolbászt, zsírt olcsón vehetek Fa Mihálnál a Telekháztéren, vagy a Mária mellett.

— A PIARISTÁK FÖLDJE. Bóth Ferenc dr., a romániai piaristarend volt vikáriusa és Brach József piarista főgimnáziumi igazgató, felkeresték Oprea János prefektust és kérték, tekintettel arra, hogy a rend kétszázhetven hold földjét kisajátították, hasson oda, hogy a rend a törvény által biztosított harminckét hold földet megkapja. Oprea prefektus megígérte, mindent elkövet, hogy a rend jogos igényeihez jusson.

* Sok pénzt takarít meg, ha ruháit Ardelean férfiszabónál rendeli meg. Erzsébetváros, Str. Moșilor 6.

* A Patria kabarében ma az új tagok által nyújtott műsor bizonyára szintén feltűrt hoz. Az új tánc- és énekszámok, kitűnő bohózat és utána vidám hangulatu bar-tarfin elsőrendű vonzóerővel hatnak.

aki kijelentette, hogy a jogi személyiségről szóló törvény alapján jött el, de ez nem akar illetéktelen beavatkozás lenni a közgyűlés ügyeibe. A kormány érdekeire való tekintettel van jelen és azért, hogy a kormányt a szeszgyárosok esetleges sérelmeiről informálja. Az érdekeltség panaszait a kormány elé viszik.

A Déli Hírlap vasárnapi száma NYOLC OLDALON jelenik meg és tárcán, keresztreférvényen, gyermekmelletlenül kívül tartalmazza az összes belföldi és külföldi híreket. Ára NÉGY LEI.

— Románia amerikai tartózsai. Bukarestből jelentik: A Washingtonban folyó tárgyalásokról érkezett legújabb hírek kedvezőek. A tárgyalások során a felek között közeledés történt és minden remény megvan arra, hogy a romániai adósságok ügyében létrejöjjön a megegyezés.

* Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár a Bánát legnagyobb divatruházában a Whitehouseban ezélett Délvidéki.

— HALALOZÁS. Reich Jenőné, született Frischer Janka, Reich Jenőnek, a Grafika cég főnökének neje, huszonöt éves korában hirtelen meghalt. Férjén kívül három éves fia-cskája, továbbá anyja, özvegy Frischer Gerzonné, nővérei: Mero Rezsóné és Morgenstern Dezsóné gyászolják. Temetése ma délután három órakor lesz a gyárvárosi Kossuth-tér 3. szám alatti gyászházban.

— LEFEJEZTE A VONAT. Lugosról jelentik: Tegnap reggel a Karánsebes felé induló vonat elé vetette magát Schmidt József, 21 éves fiatalember, akinek fejét a vonat kezei a törzstől lemestették. A fiatalember katonaruhát és civilkabátot viselt és a vizsgálat fogja kideríteni, hogy az illető katonaszökevény volt-e?

— Az új cigarettárák. Megirtuk, hogy a dohányjövődéki vezérigazgatóság felemelte az egyes cigaretta árát. Az áremelés a következő: A Regele Ferdinand négy leiről ötre, a Mihail Viteazul három leiről négyre, a Principele Carol egy leiről egy le plus banira, a Regale nyolcvan baniról egy leire, az Intim Club hetven baniról nyolcvan banira és a Functionar harminc baniról negyven banira lett emelve. A másodrendű dohány kétszáz leiről kétszázhuszra, a harmadrendű dohány pedig százról százhuszonötöre.

— Fegyvertisztítás sérüléssel. Lukics Jakab temesvári rendőr, tegnap délben fegyverét tisztítva, bal karjába lőtt. Sérülésével a Begaszana-toriumba szállították.

— Csicserin Párisban. Párisból jelentik, hogy Csicserin orosz külügyi népbiztos Párisba érkezett.

— Újságírók párbaja. Nagyváradról jelentik: Peredy György hírlapíró és Neumann Károly, a Nagyvárad Napló társtulajdonosa között tegnap pisztolypárbaj folyt le, amely sebesülés nélkül ment végbe.

* Menjünk ma este a Lloyd Tavernába.

— Bestiális gyilkosság. Lugosról jelentik: Vladu József huszonnyolc éves merkováci legény erőszakot követett el Hernea Mária tizennégy éves leánnyon s mert félt tetteinek következményeitől, egy éles késsel átvágta a gyermek nyakát. A gyilkost letartóztatták.

— Újabb postásztrájk Ausztriában. Bécsből jelentik: Ausztriában ismét fenyeget a posta- és távirdealkalmazottak sztrájkja, mert a kormány visszautasította a tisztviselők követeléseit.

— NEM VONJÁK VISSZA A SZESZTÖRVÉNYT. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszteriumhoz közel álló forrásból kijelentik, hogy egyes lapoknak az a híre, hogy a kormány a szesz-törvényt visszavonja, nem felel meg a valóságnak.

— Gyermekeholttest a csomagolópapírban. Szilágyi Kálmán bérkocsis tegnap délelőtt a józsefvárosi Szilágyi-utcában egy csomagot talált, amelyben egy újszülött fiúgyermek hullája volt. A leletről értesítette a rendőrséget, ahonnan Batin józsefvárosi rendőrfőnök, valamint Pinteá Vazul dr. kerületi orvos szálltak ki a helyszínére. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a csomagolópapír nemrégiben érkezett Csehországból.

* A Timisiana átutalásokat az összes országokba legpontosabban és legmegbízhatóbban eszközöl.

* A MELISSA CUKORKA ÉS CSOKOLADÉARU GYÁR R. T. a Crissovloni és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdekkörébe tartozó Erdélyi Bank és Takarékpénztár, nemkülönben a Nagyszebeni Földhitelintézet égisze alatt folyó hó 22-én tartotta meg alakuló közgyűlését. A vállalat alapitőkéje 12.000.000 Lei, melyet felelő részben a fenti két pénzintézet, felelő részben a Melissa cukorkagyár volt beltágjai, nemkülönben a Magyar Általános Hitelbank brassói fiókja és Erdély tekintélyes kereskedő világa jegyezték le. Az igazgatóság a következőképpen alakult meg: Az Erdélyi Bank részéről az igazgatóságban helyet foglal: Papp József dr. nyugalmazott főispán, aki egyszersmint az új r. t. elnöke, Pordea Gusztáv dr. országgyűlési képviselő és Adler Arnold az Erdélyi Bank igazgatója. A Nagyszebeni Földhitelintézet képviselőiben igazgatósági tagjai a r. t.-nak Klein Lajos dr. bankigazgató, Hienz Vilmos kereskedő és Herberth János szebeni nagykereskedő. Az igazgatóság többi tagjai: Posta Lajos dr. és Mautner Samu a r. t. ügyvezető igazgatói, valamint Spitzer József dr. clujii ügyvéd, a társaság ügyésze. A felügyelőbizottság tagjai: Borbély István dr., a Banca Marmorosch & Blank r. t. ügyvezető igazgatója, Theil Frigyes, Zontagh Adolf, Vikol Kálmán és Szabó Márton. Az új részvénytársaság céljával tüzte ki, hogy a már eddig is jólnevezű cukorka és csokoládéaru gyárat fejlessze és az ipar legmagasabb nivójára emelje.

Restaurant

Elysée

BUKAREST,
a Nemzeti Színház
mellett

A legpazarabb fényűzéssel berendezett vendéglője a fővárosnak!!

Kávéház — Bodega — Cukrárszda
— Billiárdterem — Külön terem —
Teadélutánok — Ebédek — Uzson-
nák — Vacsorák — Művészi zene-
kar — Jazz-band 241
Magyarul, németül és
franciául is beszélnek

Igy akar
szervenvedni?

Nem? Ugy ápolja testét

„Diana” sósborszesszel,

mert
ez a jó háziaszer
megszünteti

RHEUMÁT, CSUZZT, KÖSZVÉNYT

és minden hűlésből eredő fájdalmat.
Ügyeljünk a DIANA névre, mert hamisítják

Csődtömeg megvétele folytán

raktáron levő áruimat a legolcsóbban tudom eladni, miért is a raktáron levő férfi és női szövetek, mindennemű vásznak, férfi és női divatcikkek, harisnyák, keztük stb. november hó végéig lesznek a helyszínen, a Józsefvárosban, a volt

Stoica és Krémer cég Scudier-tér 2. szám alatti helyiségében eladva

Művészet

Maheboob és Mushareff khánok vasárnapi hangversenye az eddig ismeretlen hindu ősrégi és modern zene legtökéletesebb interpretálói ősrégi hindu hangszerkiséretekkel. Jegyek a Bánátnál.

Színház

Színházi műsor:

Péntek: Üveg cipő.
Szombat délután ötkor: Frasquita.
Szombat este félkilencor: Üveg cipő.
Vasárnap délután félháromkor: Frasquita.
Vasárnap délután hatkor: A kis huncut.
Vasárnap este kilencor: Üveg cipő.

A színházi iroda hírei. A színház drámai társulata ma este mutatja be Molnár Ferenc új darabját, az Üveg cipőt amely iránt a közönség körében szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg. A főszerepeket Fekete Mihály, Gömör Emma, Pálffy Zsazsa, Barna Ancy, Kubán Rózsi, Károly Klári, Kassay, Mészáros, Szabadkay és Jódy játsszák. Az Üveg cipő ma este nyolckor, szombaton félkilencor és vasárnap kilencor kerül színre.

A bukaresti Opera sztrájkoló művészei. Bukarestből jelentik: Az Opera sztrájkoló művészei tegnap hangversenyt tartottak az Atheneumban.

Brillians ékszerek

értékes régiségek, műtárgyak alkalmi vételek
Sternbergnél.

Üzlethelyiség

350

a Gyár város legforgalmasabb helyén átadó, esetleg társas viszonytal kapcsolatosan. Cím a kiadó hivatalban.

Joan Bálint

férfi divatruház, Timisoara, Str. 3 August 7.

Ajánlja a n. é. közönségnek a Borsalino-Gyukits-Pichler és más gyártmányú dusan felszerelt kalapraktárát, valamint az összes férfi divatcikket szolid és szigorúan szabott árak mellett. 2493

Angolrendszerű

pénzszekrények

és regiszterkasszák

olcsó áron kaphatók H. WEINTRAUB, Bucuresti, Strada Bărațiu 35. Telefon 57-15.
Árjegyzék díjmentesen. 340

Mindennemű

tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben

Schaar és Hámorey cégnél

Telefon 9-64.

Legnagyobb kész férfi- és gyermekruha áruház

KINCSEK ARTUR

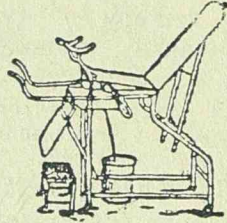
Gyár város, (Andrássy-ut) Strada 3 August 7. 327

a legjobb arcápoló szer.
Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban

Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, irrigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállításban kaphatók GOLDSTEIN JANCU Bucuresti, Strada Carol 44. 314

NAGYAKARITÁST elektromos PORSZIVÓGÉPEKKEL, PARKETTASUROLÁST, BEERESZTÉST ES FENYESITÉST elektromos PARKEITA-GEPPEL teljesít a

ROYAL VACUUM CLEANER IV., Str. Ioan Ghica No. 1a I/5 (Arany János-utca) Telefon 21-10 198

Nézzé meg

a „CITY“ áruház

kirakatait, Belváros, Mercy-utca 2 és meggyőződik, hogy kevés pénzért a legszebb ingeket és harisnyákat vásárolhatja.

Itt a legjobb alkalom a karácsonyi bevásárlások eszközlésére!

Több oldalról hozzám érkezett kívánságra elhatároztam, hogy engros-harisnyaüzletemben

detail elárusítást is létesítek engros árak mellett

Női harisnyák minden színben és minőségben. Patent gyermekharisnyák, férfizoknik, keztük és kötöttáru

óriási választékban

Vásárlási kényszer nélkül mindenki meggyőződhet rendkívüli olcsó árainról.

F. si R. SCHWARZ harisnyaáruház

Belváros, Grisselini-utca (Stock in Eisen) 356

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál az

MM konzervgyár Timisoara befőttei és jamei,

253

meiyek minden nagyobb csemegeüzletben kaphatók

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Ocska gépöntést és kommerzöntést vagonkételekben vásárolunk. Friedrich Testvérek vasöntőde, Timisoara. 324

Magánjáró öntvényeket nyersen és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara. 324

Az apróhirdetések között mindenkinek ingyen közli a Déli Hírlap a hirdetését, akl lakást keres, akinek kiadó lakása van, akl állást keres, vagy akl bárklt foglalkozáshoz tud és akar juttatni.

Elektromosan hegeszt minden géprész Friedrich Testvérek elektromos hegesztőosztálya.

Rádió engedélyt megszerzi az Orient-Radiador irodája, Temesvár, I., Palánka-utca 1. Telefon 16-90.

Az összes irodai teendőkből perferkt mérlegképes könyvelő-levelező, gép- és gyorsíró-nő állást keres. Ajánlatokat „Onálló” jellegre e lap kiadóhivatalába kérek.

Onálló sapkakészítő felvétetik. Ajánlatokat „Női borkalap” jellegre a kiadóba.

Magánjáró cséplőgép Clayton Schutlewoth No. 8 rendszerű, teljesen üzemképes állapotban az összes felszereléssel eladó. Cím: Bohariu Péter, Soșdea (Temes megye). Ára 175.000 lei.

Takarítónőnek ajánlikozik bármely időre tisztességes nő. Cimeket a kiadóhivatal továbbít.

Különbéjratu butorozott szobát keres egyedülálló nő. Cimeket a kiadóba kér „Szoba” jellegre.

Műszerészegédet, ki varrógép javításához ért felveszek, Schuber János műszerész, Temesvár-Gyár város, Fő-utca 19.

Lakás (szoba, konyha, kamra) berendezéssel együtt átadó betegség miatt. Cím a kiadóban.

Két ruhatarosnő keresetlik, Lloyd kávéház, ruhatar.

Jó házból való fiu felvétetik szabóinasnak, Gyár város, Bărăny-utca 30.

Butorozott szoba különbejarrattal, kifogástalanul tiszta, a Gyár városban azonnal kiadó. Ajánlatokat „1500” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.

Csinosan butorozott utcai szoba 1200 leiert kiadó. Cím a kiadóban.

Tisztviselő a Belvárosban különbejarratu butorozott szobát keres, esetleg ellátással. Cím a kiadóban. Ugyanott egy fürdőkád eladó, címe is megtudható.

„FARMODONT” POCKRUM

Butor

olcsón kapható ugyanint háló-, ebédlő-és uri szobák, konyhaberendezések stb. a Temesvári Butorkészítők Szövetkezetnél, Scudier-liget. 237

Olcsó hazheiyek!

1-2 évi részletre, építéshez ingyen téglaaprést adunk, érdeklődni Kardos-telep intézősége, Strada Primaria (Városház-utca) 16, Belváros

Értesítem tisztelt vevőimet, hogy cipő-műhelyemet II., Andrássy-ut 18. sz. alá helyeztem át. Kérem továbbra is szíves partfogásukat. Tisztelettel 187 Gombos Gyula cipész

„AU PRINTEMPS” (MISSIR)

TIMISOARA, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 3

Modă & manufactură

Karácsony előtt!

Mélyen leszállított árak! Kedvező alkalom! Óriási választék, legjobb minőségben, legolcsóbb árakon. Selymek, szövetek, kabátplüssök, bárszony, vászonárúk, szőnyegek, linoleumok stb.